

Inspiratiedag 'Van opvang naar samenleven'

Koen Clijsters, algemeen diensthoofd
OCMW Heusden-Zolder

Heusden-Zolder: iedereen welkom!

Mijnwerkerswoning Heusden-Zolder

Biografie Heusden-Zolder

- Ex-mijngemeente in Limburg
- Bevolking Heusden-Zolder:
 - Aantal: 33.259 inwoners
 - Vreemdelingen
 - Nationaliteit: 6,5 %
 - Origine (via vermoeden van etniciteit obv achternaam): 37%.
Specifiek origine Turkije: 23% van de inwoners
 - Vluchtelingen: nog geen recente data.

In het verleden: voornamelijk ex-Joegoslavië (Roma), Rusland en enkele uit Azië (Irak, Iran,...). Momenteel wonen ongeveer 165 Roma in Heusden-Zolder.

Biografie Heusden-Zolder

- Voorzieningen: etnisch-culturele variatie
 - Winkels
 - Restaurants
 - Moskeeën
- Woningaanbod

Asielzoekers in de buurt: overzicht LOI en opvangcentra

- LOI OCMW Heusden-Zolder: aantal opvangplaatsen:
 - sinds 2000: 63
 - Sinds 2009: 77
 - Sinds 2014: 43
- Opvangcentra in de buurt:
 - Heusden-Zolder: 100-tal plaatsen
 - Houthalen-Helchteren (tijdelijk): 600 plaatsen
 - Leopoldsburg (tijdelijk): 500 plaatsen
 - Hechtel-Eksel (tijdelijk): 300 plaatsen

Werking OCMW: iedereen gelijk! (of toch niet?)

- > Algemeen principe: geen categoriale benadering
- > uitz. LOI-team & Roma-team (2011-2015)
- > Gelijke werkwijze & doel binnen een specifieke context.
- > Er zijn meerdere groepen: anderstaligen, nieuwkomers, erkende of geregulariseerde vluchtelingen,...

Werking OCMW: iedereen gelijk! (of toch niet?)

Vluchtelingen komen in onze reguliere werking terecht, en worden begeleid zoals alle andere cliënten. Extra cliënten zorgt uiteraard voor extra werkdruk.

-> Een interne structuur en sterk netwerk kan veel ondervangen.

-> Methodische en beleidsmatige aanpak (bijsturing) moet zorgen voor structurele ondersteuning.

Voorstelling OCMW Heusden-Zolder

- Dienstverlening

Sociale dienst

Thuiszorg-diensten

Buitenschoolse kinderopvang

Netwerking en samenwerking

```
graph TD; A[Sociale dienst] --- B[Thuiszorg-diensten]; B --- C[Buitenschoolse kinderopvang]; A --- D[Netwerking en samenwerking]; B --- D; C --- D;
```


Sociale dienst

Thuiszorgdiensten

Buitenschoolse kinderopvang

Netwerken & samenwerken

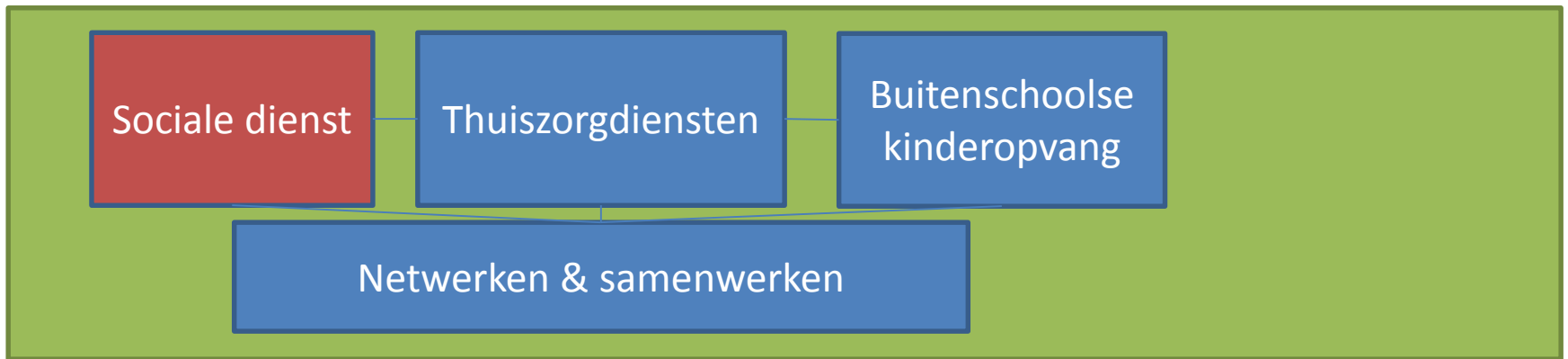
BASIS-TEAM

SCHULDHULP-
VERLENING

TRAJECT-
BEGELEIDING

LOI-TEAM

EMPOWERMENT-TEAM
KINDERARMOEDE-TEAM

- **WERKINGSPRINCIPES**

- Lage drempel: ook administratieve hulp voor de brede bevolking (vb. pensioenaanvraag, overlijdensbezoek,...)
- 1 maatschappelijk werker per cliënt (uitgezonderd: kinderarmoede- en empowermentteam)
- Ontvangst op afspraak in het OCMW of op huisbezoek. Ook voor asielzoekers!
- Maatwerk en empowerment

Enkele cijfers OCMW Heusden-Zolder

- Sociale dienst bereikt ongeveer 2.000 verschillende hulpvragers per jaar
- Financiële steunverlening:
 - 300 verschillende dossiers
 - Waarvan 180 (equivalent) leefloon
 - 71 % niet van Belgische origine
- Budgetbeheer:
 - 34 % niet van Belgische origine
- Gezinszorg en poetsdienst:
 - 6 % niet van Belgische origine

Werking OCMW: iedereen gelijk! (of toch niet?)

- Wat doen we:
 - Analyse: wat zijn de noden en het doel van de cliënten en van onze begeleiding; bepalen wat nodig is om dit te bereiken
 - Focus op empowerment & integraal werken & samenwerking
 - Aanpak: individueel & groepsgericht, beleidsmatig
 - We werken al veel langer om ook anderstaligen kansen te geven: vb. taallessen, beroepsopleiding
 - Samenwerken met specifieke partners: vb.
 - Agentschap inburgering en integratie voor sociale tolken, taallessen, M.O.
 - CVO
 - ...

Analyse: is het leefloon een doel of een middel?

- Wie is onze cliënt? Noden, verwachtingen, doel,...
- Welke stappen zijn nodig? maatwerk: complex samenspel van:
 - Eigen krachten & netwerk
 - Ervaringen
 - Specifieke ondersteuning nodig, vb op vlak van taal, kennis, attitudes, huisvesting,...
- “oplossingen” zijn te vinden in de bestaande interne werking & netwerking. Maar ook enkele aanpassingen op methodisch en beleidsmatig vlak

Focus op empowerment, integraal werken, samenwerking

- Individuele begeleiding door OCMW op meerdere levensdomeinen – maatwerk
- Eigen specifiek aanbod dat tegemoet komt aan bepaalde noden, vb.:
 - Groepswerk
 - Lokaal cliëntoverleg
 - Thuiscompagnie
 - Maandelijks overleg hulpverleners Heusden-Zolder
- Samenwerking met partners voor specifiek aanbod (vb. aanbod geestelijke gezondheidszorg voor kansarme kinderen; straathoekwerk,...)

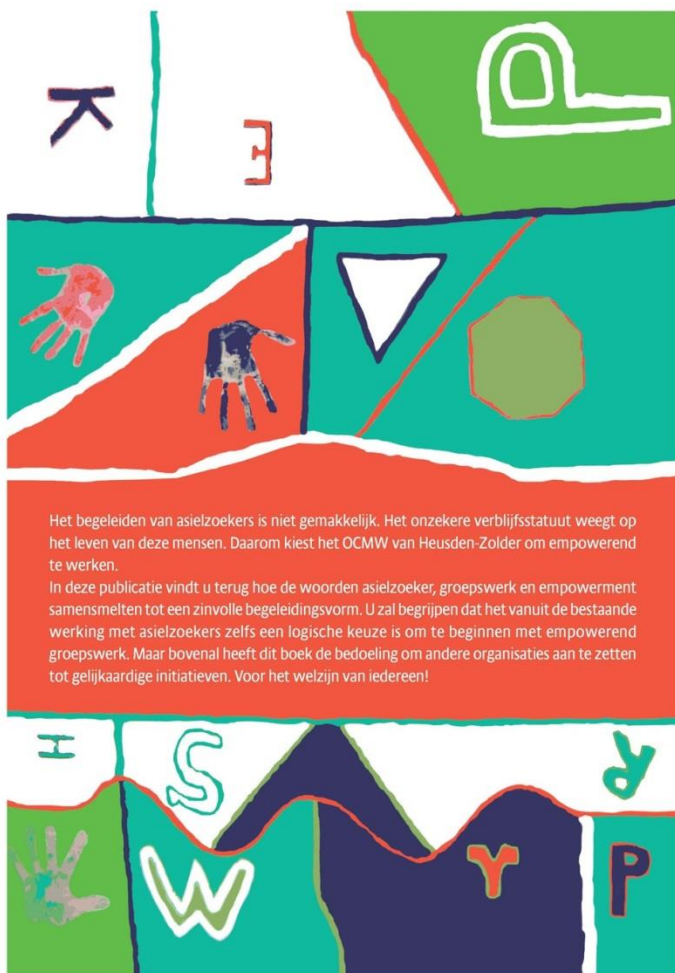
Bestaande werking ook voor vluchtelingen

- Trajectbegeleiding, schuldhulpverlening,...
- Thuiscompagnie: verzorgende inschakelen in kansarme gezinnen
- Zonnekind: intensieve begeleiding in gezinnen met kinderarmoede
- Lokaal cliëntoverleg: overleg met cliënt en alle betrokken hulp- en zorgverleners
- Taallessen ism Huis van het Nederlands
- ...

Specifieke bijsturingen nav doelgroep vluchtelingen: enkele vb'en

- Groepswerk
- Samenwerkingen
 - CVO: beroepsopleidingen anderstaligen
 - Agentschap I & I
 - Vluchtelingenteam CAW Limburg

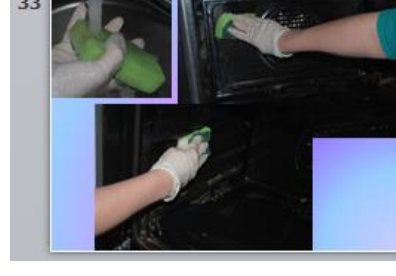
Groepswerk vluchtelingen

EMPOWEREND GROEPSWERK MET ASIELZOEKERS

Groepwerk asielzoekers

Groepswerk solliciteren

- Niet louter voor vluchtelingen
- In samenwerking met Basiseducatie
 - Inhoud: modulair samen te stellen, vb. kennis van arbeidsmarkt, kennis van ondersteuningsvormen, openbaar vervoer,...
 - Groepsaspecten: erkenning, herkenning, onderling leren,...
- Nadien verder met eigen groepswerker: wekelijkse opvolging, motivatie, randvoorwaarden,...

Samenwerking

- CVO: beroepsopleiding voor anderstaligen, gekoppeld aan taallessen
 - Keukenhulp
 - Vooropleiding IT
 - Gyproc – schilderwerken – afwerking
- M.O. Roma vanuit agentschap I & I
- CAW Limburg – vluchtelingenteam sinds 1/1/2016:
 - Woonbegeleiding
 - Psychosociale begeleiding
 - Ondersteuning vrijwilligers

Vlaamse subsidies

- In nauwe samenwerking met gemeentebestuur!
- Domeinen en pistes die momenteel worden verkend:
 - Vrijwilligerswerk
 - Werken
 - Wonen

Dossier in onderzoek

Vlaamse subsidies

Dossier in onderzoek

- Vrijwilligerswerk
 - Kunnen we een buddy-werking installeren, of een klassieke vrijwilligerswerking?
 - Ter ondersteuning van de integratie van de vluchteling
 - Vrijwilliger ondersteund adhv vorming & intervisie
 - Wat hebben we nodig: proces/dienst voor: bekendmaking, werving, screening, selectie, vorming, coaching,...

Vlaamse subsidies

Dossier in onderzoek

- Domein “werken”
 - Kunnen we de mogelijkheid creëren van vrijwilligerswerk door vluchtelingen?
 - Vaststellingen:
 - vele vluchtelingen komen op leefloon
 - hebben nood aan taallessen, werkervaring, kennis arbeidsmarkt,...
 - In de periode dat ze als leefloon-dossier taallessen volgen
 - Vb. werkervaring opdoen in sociale economie-bedrijven
 - Goede afstemming nodig met het VDAB-aanbod: “tender screening, jobhunting en –matching van asielzoekers” – “loopbaanateliers”
 - Wat hebben we nodig: proces/dienst voor: voorbereiding vluchtelingen (individueel & collectief) en werkplaatsen; opmaak opleidingsplan (vb POP) & opvolging vrijwilligerswerk,...
 - Gewenst resultaat: vluchtelingen komen op arbeidsmarkt met attest taallessen, evt beroepsopleiding (CVO), werkervaring (vrijwilligerswerk) -> sterkere troeven in zoektocht naar werk

Vlaamse subsidies

Dossier in onderzoek

- Domein wonen:
 - Vaststelling:
 - prangende problematiek na erkenning als vluchteling of subsidiair beschermd
 - Bijkomende vraag naar sociale huisvesting
 - Verschillende werkwijze wachtlijst SHV en SVK: bij SVK komen vluchtelingen vaak onmiddellijk bovenaan de wachtlijst, gelet op het puntensysteem
 - Een van de “oplossingen”: creatie bijkomend aanbod sociale huisvesting dat snel beschikbaar kan zijn -> dit komt ten gunste van vluchtelingen, maar ook van niet-vluchtelingen
 - Kunnen we het SVK versterken om een bijkomende groei te realiseren?
 - Aandachtspunten: woningtypes (veel alleenstaande vluchtelingen), wat met snelle gezinsherening, woonbegeleiding, regionale SVK-werking,...
 - Wat hebben we nodig: goede afspraken met SVK en andere betrokken gemeentes

VRAGEN ?

Bedankt voor uw aandacht,
zijn er nog vragen?

